מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ארבע דרכים ליצירת מילים חדשות: שורש ומשקל, בסיס וצורן סופי, הלחם וראשי תיבות
- לנתח מילים קיימות ולהבין מאילו חלקים הן נבנו
- לתרגל יצירת מילים חדשות לפי הדרכים הנלמדות

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – באיזו דרך נוצרה המילה?

1. ג – הלחם
2. ג – ראשי תיבות

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו הגדרת ההלחם
2. נכון – זו הדרך הסטנדרטית ליצירת ראשי תיבות

חלק ג׳ – השלימו את המשפט

1. אור
2. צורן סופי

חלק ד׳ – מי נפגש עם מי? – פירוק הלחמים

- 1 – ג (רמז + אור)
- 2 – א (מגדל + אור)
- 3 – ב (מדרכה + רחוב)

חלק ה׳ – הסבירו בקצרה

1. מהירות היא שם עצם שנוצר על ידי הוספת צורן סופי -ות לתואר מהיר, והמשמעות היא התכונה של להיות מהיר
2. ילדות היא שם עצם שנוצר על ידי הוספת צורן סופי -ות למילה ילד, והמשמעות היא התקופה או המצב של להיות ילד

חלק ו׳ – יוצרים מילים חדשות

1. יש לוודא שהתלמיד חיבר חלקים משתי מילים קיימות ושהמשמעות החדשה הגיונית וקשורה לשתי המילים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד מזהה נכון הלחם ומפרק לשתי מילים
- התלמיד מבדיל בין תוספת לסוף מילה קיימת לבין קיצור של צירוף מילים
- התלמיד נותן דוגמה תקנית כמו מספרה או ספרן

טיפים להפעלה:

- מומלץ להתחיל בכרטיס הכללים ולהזכיר את ארבע הדרכים לפני תחילת המשחקים
- אפשר לחלק את הכיתה לתחנות לפי המשחקים ולסובב כל 10-12 דקות
- בחלק הפתוח כדאי לאסוף את המילים החדשות שהתלמידים המציאו ולהוסיף אותן ל'מילון שלנו' הכיתתי

דף תרגול: תצורת השם – איך נוצרות מילים חדשות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית אפשר ליצור מילים חדשות בכמה דרכים: לפעמים בונים מילה משורש ומשקל, לפעמים מוסיפים צורן לסוף מילה קיימת, לפעמים מחברים שתי מילים להלחם, ולפעמים לוקחים את האותיות הראשונות של צירוף מילים. בדף הזה נתרגל את ארבע הדרכים.

בנק מילים: אור | צורן סופי

1 חלק א׳ – באיזו דרך נוצרה המילה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. המילה "רמזור" נוצרה בדרך של:

(א) שורש ומשקל (ב) בסיס וצורן סופי (ג) הלחם

2. המילה "תנ"ך" נוצרה בדרך של:

(א) שורש ומשקל (ב) הלחם (ג) ראשי תיבות

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הלחם הוא חיבור של שתי מילים לכלל מילה אחת חדשה	☐	☐
2	ראשי תיבות נוצרים מהאות הראשונה של כל מילה בצירוף	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה "מגדלור" נוצרה מהלחם המילים "מגדל" ו- _____

2. הדרך שבה מוסיפים תוספת לסוף בסיס קיים, כמו -ות או -ון, נקראת בסיס ו

_____

4 חלק ד' – מי נפגש עם מי? – פירוק הלחמים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רמזור	___	**א.** מגדל + אור
2. מגדלור	___	**ב.** מדרכה + רחוב
3. מדרחוב	___	**ג.** רמז + אור

5 חלק ה' – הסבירו בקצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו מה פירוש המילה "מהירות" ואיך נוצרה מהבסיס "מהיר"

2. הסבירו מה פירוש המילה "ילדות" ואיך נוצרה מהבסיס "ילד"

6 חלק ו' – יוצרים מילים חדשות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. המציאו מילה חדשה בדרך של הלחם (חיבור שתי מילים קיימות) וכתבו מה המשמעות שלה

כרטיס יציאה

כתבו דוגמה אחת למילה שנוצרה בהלחם והסבירו משתי מילים נוצרה

מה ההבדל בין צורן סופי לראשי תיבות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀